EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro právní záležitosti

2006/0158(CNS)

5. 10. 2007

STANOVISKO

Výboru pro právní záležitosti

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k návrhu rámcového rozhodnutí Rady o evropském příkazu k výkonu dohledu v přípravném řízení mezi členskými státy Evropské unie
(KOM(2006)0468 – C6-0328/2006 –2006/0158 (CNS))

Navrhovatel: Aloyzas Sakalas

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Rámcové rozhodnutí o příkazu k výkonu dohledu v přípravném řízení je velmi významným legislativním návrhem, jehož cílem je nejen zajistit účinnější právní spolupráci v oblasti legislativy Evropské unie, ale vytvořit také právní základ pro omezení využívání vazby ve prospěch opatření nevazebního dohledu (zejména v případě méně závažných trestných činů). Podle názoru navrhovatele je možné jednoznačně říci, že tento legislativní návrh není jen důležitý, ale i naprosto nezbytný. Aby však bylo možné posoudit ustanovení tohoto legislativního návrhu z právního hlediska, je třeba se předem dohodnout na několika otázkách zásadního významu:

- navrhovaný typ spolupráce velmi připomíná unitární stát a je třeba o něm diskutovat, protože by to v současné době znamenalo „otevření dveří nikam“ (samozřejmě z právního hlediska). Tato záležitost je bezpochyby politická, ale protože její řešení bude mít značný legislativní dopad, musí být právní znění legislativního návrhu jasné a jednoznačné. Navrhovatel se domnívá, že tento text bohužel přináší více otázek než odpovědí, a bylo by proto vhodnější zvolit obvyklou metodu spolupráce a právní úpravy (jako např. v případě evropského zatýkacího rozkazu);

- navrhovaný legislativní návrh musí jasně stanovit, zda vnitrostátní právní předpisy sjednocuje nebo uvádí v soulad (tj. stanovit, do jaké míry mohou státy v rámci vnitrostátních právních předpisů prohlubovat právní regulaci těchto otázek). Podle navrhovatele má legislativní návrh značný počet právních mezer, které by mohly mít závažné právní následky pro zajištění ochrany lidských práv a svobod. Například není jasné, který stát je zodpovědný za škody způsobené nezákonným dohledem; zcela jasné nejsou ani některé procedurální aspekty, např. právo podezřelého odvolat se proti evropskému příkazu k výkonu dohledu atd.

Připomínky navrhovatele týkající se pracovního dokumentu pana Varvitsiotise jsou uvedeny v této posloupnosti: a) aspekty, jež jsou uvedeny jak v legislativním návrhu, tak v pracovním dokumentu pana Varvitsiotise, b) aspekty, jež jsou uvedeny pouze v pracovním dokumentu pana Varvitsiotise, a c) aspekty, jež nejsou zmíněny, ale podle názoru navrhovatele jsou z právního hlediska nezbytné.

1. Hlavní otázkou legislativních návrhů, jejichž cílem je právní spolupráce, je tradičně pravidlo „dvojího zločinu“ (podle kterého členské státy spolupracují jen tehdy, je-li skutek trestným činem v obou státech). Evropská komise se neustále snaží toto pravidlo odmítat nebo alespoň omezit rozsah jeho působnosti. Podle názoru navrhovatele počítá legislativní návrh s tím, že pravidlo bude zcela zrušeno (článek 10), zatímco Varvitsiotisův pracovní dokument (s. 5) mu dává (do jisté míry) prostor, i když pouze v oblasti vzetí do vazby. Oba přístupy je třeba považovat z několika hledisek za „nebezpečné“; protože přinejmenším v Litvě by mohly nastat ústavní problémy, pokud by se na skutky, které podle litevského trestního zákona nejsou trestným činem, měla vztahovat omezení lidských práv a svobod. Pokud by naopak byly zahrnuty jen závažnější trestné činy, nebyl by splněn cíl omezit využívání vazby. Z tohoto důvodu by bylo lepší uvést mezi ostatní důvody pro odmítnutí evropského příkazu k výkonu dohledu to, že ve státě, který byl vyzván k vykonávání dohledu, nebude skutek považován za trestný čin (tento model by mohl být podobný jako v případě evropského

zatýkacího rozkazu). V případě Litvy jde o klíčovou otázku, jež souvisí s ústavními povinnostmi.

2. Navrhovatel zcela souhlasí s body 2 a 3 Varvitsiotisova pracovního dokumentu.

3. Navrhovatel se domnívá, že bod 1 Varvitsiotisova pracovního dokumentu by měl být doplněn o následující: a) podle článku 6 legislativního návrhu se může nařídit dohled pouze během soudního řízení, avšak tato možnost by měla být dostupná také během vyšetřování před zahájením soudního řízení (zejména ponechat státu, který provádí vyšetřování, právo rozhodnout dle vlastního uvážení); b) ustanovení čl. 6 odst. 4 legislativního návrhu jsou správná a skutečně potřebná, jsou však nejasná, protože význam spojení „upravit...povinnosti“ není jasný: jedná se o druh nevazebního opatření (např. zabavení coby součást kauce v hotovosti uvedené v pracovním dokumentu) nebo jde jen o rozsah nevazebního opatření samotného? Tato stránka věci je důležitá, protože za porušení příkazu k výkonu dohledu následují přísné postihy (kapitola 5 legislativního návrhu). Ustanovení čl. 6 odst. 4 legislativního návrhu navíc nejsou v souladu s článkem 13, který se týká přezkumu evropského příkazu k výkonu dohledu (není jasné, zda stát vystavující příkaz tedy může upravit povinnosti, které již změnil vykonávající stát).

4. Navrhovatel se domnívá, že povinnost uvedená v čl. 6 odst. 1 písm. c) legislativního návrhu umožňuje porušit povinnosti podle článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

5. V čl. 6 odst. 2 písm. e) legislativního návrhu by mělo za slovem „pracoviště“ následovat „místo poskytování služby atd.“, a znění písm. h) (přinejmenším v litevské verzi) dále vzbuzuje podezření, že se jedná o povinné ošetření; proto by byla vhodnější následující formulace: „podrobit se zvláštnímu lékařskému vyšetření s dobrovolným souhlasem podezřelého“.

6. V článku 10 odst. 2 písm. a) legislativního návrhu by za slovem „jednání“ mělo následovat „nebo opomenutí jednat“.

7. Článek 17 legislativního návrhu uvádí možnost uvalit v případě porušení povinností vazbu namísto mírnějších vazebních opatření. To však není možné, přinejmenším v Litvě, protože vazbu lze uvalit pouze tehdy, jsou-li splněny všechny důvody a zákonné podmínky podle trestního řádu a dodržen stanovený postup. V tomto ohledu jsou vnitrostátní právní předpisy přísnější než legislativní návrh, a lze proto pochybovat o tom, že ustanovení legislativního návrhu týkající se vazby za porušení povinností v oblasti vazebních opatření jsou v Litvě přijatelná.

8. Legislativní návrh musí upravovat následující problematiku:
– právo podezřelého odvolat se proti evropskému příkazu k výkonu dohledu a proti změnám a přezkumu;
– stanovit, který stát je odpovědný za náhradu škod plynoucích z neoprávněného evropského příkazu k výkonu dohledu.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro právní záležitosti vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrhy Parlamentu
Pozměňovací návrh 1 Čl. 1 odst. 2	
Evropský příkaz k výkonu dohledu je vystaven příslušným orgánem členského státu ve věci podezřelého, který nemá bydliště v příslušném státě***, za účelem návratu osoby do členského státu, kde má své bydliště, za předpokladu, že pro ni platí opatření dohledu***. Cílem je zajistit řádný výkon spravedlnosti a zajistit především, aby se osoba dostavila k soudu ve vystavujícím členském státě.	Evropský příkaz k výkonu dohledu je vystaven příslušným orgánem členského státu ve věci podezřelého, který nemá bydliště v příslušném státě. Cílem je zajistit řádný výkon spravedlnosti a zajistit především, aby se osoba dostavila k soudu ve vystavujícím členském státě.
Pozměňovací návrh 2 Článek 6 odst. 1 pododstavec 3	
Vystavující orgán je oprávněn uložit podezřelému jednu či několik následujících povinností:	Vystavující orgán je oprávněn uložit podezřelému jednu či několik následujících povinností:
a) dostavit se k předběžnému projednání obžaloby podané ve věci trestného činu (trestných činů), z jehož spáchání je obviněn,	a) dostavit se k předběžnému projednání obžaloby podané ve věci trestného činu (trestných činů), z jehož spáchání je obviněn,
b) ***nevstupovat na*** určitá místa vystavujícího státu bez povolení***, nebo***	b) ***nenavštěvovat*** určitá místa ***nebo oblasti*** vystavujícího státu ***nebo státu, v němž je dohled vykonáván,*** bez povolení***.***
c) uhradit náklady vzniklé v důsledku jeho předání za účelem účasti na předběžném projednání obžaloby nebo na hlavním líčení.	
Pozměňovací návrh 3 Článek 6 odst. 2 písm. e)	
e) zdržovat se na svém pracovišti ve	e) zdržovat se na svém pracovišti***, v místě poskytování služby atd.*** ve vykonávajícím

vykonávajícím státě v určeném čase,	státě v určeném čase,

Pozměňovací návrh 4
Čl. 6 odst. 2 písm. h)

h) podrobit se zvláštnímu lékařskému vyšetření**.**	h) podrobit se zvláštnímu lékařskému vyšetření ***s dobrovolným souhlasem podezřelého.***

Pozměňovací návrh 5
Čl. 6 odst. 4

4. Vedle povinností stanovených evropským příkazem k výkonu dohledu je vykonávající orgán oprávněn upravit v souladu s právním řádem vykonávajícího státu povinnosti obsažené v evropském příkazu k výkonu dohledu v míře nezbytně nutné ke splnění účelu jeho výkonu.	4. Vedle povinností stanovených evropským příkazem k výkonu dohledu je vykonávající orgán oprávněn upravit v souladu s právním řádem vykonávajícího státu povinnosti obsažené v evropském příkazu k výkonu dohledu v míře nezbytně nutné ke splnění účelu jeho výkonu. ***Toto ustanovení se použije pouze v rozsahu přijatého nevazebního opatření a jakákoli úprava příslušných povinností nesmí v žádném případě negativně ovlivnit přezkum evropského příkazu k výkonu dohledu podle článku 13 tohoto rámcového rozhodnutí.***

Pozměňovací návrh 6
Čl. 6 odst. 4a (nový)

	4a. Členské státy se také mohou rozhodnout, že použijí ustanovení tohoto článku na vyšetřování před zahájením soudního řízení.

Pozměňovací návrh 7
Článek 10

1. Soud, soudce, vyšetřující soudce nebo státní zástupce dožádaného státu odmítne uznat a vykonat evropský příkaz k výkonu dohledu***, je-li zřejmé, že trestní stíhání***	1. Soud, soudce, vyšetřující soudce nebo státní zástupce dožádaného státu odmítne uznat a vykonat evropský příkaz k výkonu dohledu, ***pokud v členských státech nastane***

trestného činu, v souvislosti s nímž je daný příkaz vystaven, porušuje zásadu ne bis in idem.	***jedna z okolností uvedených v článcích 3 a 4 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 týkající se evropského zatýkacího rozkazu a řízení o vydání[1].***
2. ***Soud, soudce, vyšetřující soudce nebo státní zástupce dožádaného státu může odmítnout uznat nebo vykonat evropský příkaz k výkonu dohledu z jednoho nebo z několika těchto důvodů:***	2. ***Odstavec 1 se použije zejména tehdy,***
a) jestliže podezřelý není podle právního řádu dožádaného státu trestně odpovědný za jednání uvedené v evropském příkazu k výkonu dohledu z důvodu nízkého věku,	a) jestliže podezřelý není podle právního řádu dožádaného státu trestně odpovědný za jednání uvedené v evropském příkazu k výkonu dohledu z důvodu nízkého věku,
b) jestliže ***imunita nebo výsada zakotvená v právním řádu dožádaného státu nedovoluje výkon evropského příkazu k výkonu dohledu,***	
c) jestliže se na trestný čin uvedený v evropském příkazu k výkonu dohledu v dožádaném státě vztahuje amnestie a tento stát měl podle vlastního trestního práva pravomoc takový trestný čin stíhat.	
	b) jestliže ***skutek, jenž je podkladem pro evropský příkaz k vykonání dohledu, není podle právních předpisů vykonávajícího členského státu trestným činem; pokud se však evropský příkaz k vykonání dohledu týká daňových, celních a devizových věcí, nesmí být jeho výkon odmítnut z toho důvodu, že právní předpisy vykonávajícího státu neukládají stejný druh daně nebo poplatku či neobsahují stejná daňová, celní a devizová ustanovení jako právní předpisy vydávajícího státu.***
	[1] Úř. věst. L 190, 18.7.2002, s. 1.

Pozměňovací návrh 8
Článek 17

1. Bude-li porušen evropský příkaz k výkonu dohledu, vystavující orgán je v souladu s právním řádem vystavujícího státu oprávněn rozhodnout o:	1. Bude-li porušen evropský příkaz k výkonu dohledu, vystavující orgán je v souladu s právním řádem vystavujícího státu oprávněn rozhodnout o:

a) zrušení evropského příkazu k výkonu dohledu,	a) zrušení evropského příkazu k výkonu dohledu,
b) změně nebo zrušení jedné nebo více povinností uvedených v evropském příkazu k výkonu dohledu,	b) změně nebo zrušení jedné nebo více povinností uvedených v evropském příkazu k výkonu dohledu,
c) zatčení ***nebo předání*** podezřelého, jestliže byl vystaven evropský příkaz k výkonu dohledu na trestný čin, u něhož je podle právního řádu vystavujícího státu odůvodněna vyšetřovací vazba, ***především tehdy, je-li to nezbytné k účasti na předběžném projednání obžaloby nebo na hlavním líčení,***	c) zatčení podezřelého, jestliže byl vystaven evropský příkaz k výkonu dohledu na trestný čin, u něhož je podle právního řádu vystavujícího státu odůvodněna vyšetřovací vazba, ***zejména pokud:***
d) zatčení a předání osoby za těchto okolností:	
i) evropský příkaz k výkonu dohledu byl vystaven na trestný čin, u něhož nebyla původně podle právního řádu vystavujícího státu vyšetřovací vazba odůvodněna,	i) evropský příkaz k výkonu dohledu byl vystaven na trestný čin, u něhož nebyla původně podle právního řádu vystavujícího státu vyšetřovací vazba odůvodněna, *a*
ii) evropský příkaz k výkonu dohledu obsahuje taková omezení svobod, jež jsou srovnatelná se zbavením osobní svobody, a	ii) evropský příkaz k výkonu dohledu obsahuje taková omezení svobod, jež jsou srovnatelná se zbavením osobní svobody, a
iii) zatčení ***a předání*** osoby je nutné k zajištění účasti na předběžném projednání obžaloby nebo na hlavním líčení.	iii) zatčení osoby je nutné k zajištění účasti na předběžném projednání obžaloby nebo na hlavním líčení.
2. Před rozhodnutím o zatčení ***a předání*** osoby vystavující orgán zváží veškeré významné okolnosti, včetně konkrétních předpokládaných trestů, důsledky porušení a především vůli podezřelého vrátit se dobrovolně do vystavujícího státu.	2. Před rozhodnutím o zatčení osoby vystavující orgán zváží veškeré významné okolnosti, včetně konkrétních předpokládaných trestů, důsledky porušení a především vůli podezřelého vrátit se dobrovolně do vystavujícího státu.
3. ***Jestliže vystavující orgán rozhodne, že podezřelý musí být zatčen a předán a tento se v době rozhodování nachází na území jiného členského státu, daný stát ho zatkne a předá v souladu s podmínkami stanovenými článkem 18.***	
4. Před přijetím rozhodnutí podle odstavce 1 má podezřelý právo, aby byl slyšen vystavujícím orgánem podle práva vystavujícího orgánu. Tento požadavek lze uspokojit využitím vhodného audiovizuálního nebo telefonního spojení mezi vykonávajícím a vystavujícím orgánem	***3.*** Před přijetím rozhodnutí podle odstavce 1 má podezřelý právo, aby byl slyšen vystavujícím orgánem podle práva vystavujícího orgánu. Tento požadavek lze uspokojit využitím vhodného audiovizuálního nebo telefonního spojení mezi vykonávajícím a vystavujícím orgánem

(výslech prostřednictvím videokonference nebo telefonní konference). Vystavující orgán konzultuje rovněž vykonávající orgán.	(výslech prostřednictvím videokonference nebo telefonní konference). Vystavující orgán konzultuje rovněž vykonávající orgán.

Pozměňovací návrh 9
Článek 18

Podmínky zatčení a předání podezřelého	Podmínky zatčení podezřelého
1. Jestliže vystavující orgán rozhodne, že podezřelý musí být zatčen ***a předán vystavujícímu státu***, vyslechne podezřelého soud toho členského státu, na jehož území byl podezřelý zatčen.	1. Jestliže vystavující orgán rozhodne, že podezřelý musí být zatčen, vyslechne podezřelého soud toho členského státu, na jehož území byl podezřelý zatčen.
2. Jestliže podezřelý souhlasí se svým předáním, členský stát, na jehož území byl podezřelý zatčen, ho předá vystavujícímu státu.	2. Jestliže podezřelý souhlasí se svým předáním, členský stát, na jehož území byl podezřelý zatčen, ho předá vystavujícímu státu.
3. ***Jestliže podezřelý nesouhlasí s tím, aby byl předán členskému státu***, na jehož území byl zatčen, ***členský stát ho bezodkladně předá vystavujícímu státu. Členský stát*** je oprávněn odmítnout podezřelého zatknout a předat pouze tehdy,	3. ***Členský stát***, na jehož území byl ***podezřelý*** zatčen, je oprávněn odmítnout podezřelého zatknout a předat pouze tehdy,
– jestliže je zřejmé, že pokračováním v trestním řízení probíhajícím v souvislosti s trestným činem, na který byl vystaven daný příkaz, by došlo k porušení zásady ne bis in idem,	– jestliže je zřejmé, že pokračováním v trestním řízení probíhajícím v souvislosti s trestným činem, na který byl vystaven daný příkaz, by došlo k porušení zásady ne bis in idem,
– jestliže je podezřelý stíhán ve vykonávajícím státě za stejný trestný čin, jaký je uveden v evropském příkazu k výkonu dohledu,	– jestliže je podezřelý stíhán ve vykonávajícím státě za stejný trestný čin, jaký je uveden v evropském příkazu k výkonu dohledu,
– jestliže podezřelý v důsledku svého postavení splňuje podle právního řádu vykonávajícího státu podmínky trestní imunity a o jeho jednání je oprávněn rozhodovat daný členský stát podle svého vlastního trestního práva,	– jestliže podezřelý v důsledku svého postavení splňuje podle právního řádu vykonávajícího státu podmínky trestní imunity a o jeho jednání je oprávněn rozhodovat daný členský stát podle svého vlastního trestního práva,
– jestliže se rozhodnutí o zatčení ***a předání*** týká nových trestných činů, které nejsou v evropském příkazu k výkonu dohledu uvedeny.	– jestliže se rozhodnutí o zatčení týká nových trestných činů, které nejsou v evropském příkazu k výkonu dohledu uvedeny.
4. S výjimkou vykonávajícího státu je jiný	4. S výjimkou vykonávajícího státu je jiný

členský stát oprávněn odmítnout zatknout ***a předat*** podezřelého z jednoho či více důvodů stanovených článkem 10.	členský stát oprávněn odmítnout zatknout podezřelého z jednoho či více důvodů stanovených článkem 10.

Pozměňovací návrh 10
Článek 20

Článek 20	***vypouští se***
Časové lhůty k předání	
1. Podezřelý je vystavujícímu státu předán podle článku 18 ke dni, na němž se vzájemně shodly dotčené státy a nejpozději do 3 dnů od zatčení.	
2. Předání podezřelého lze výjimečně dočasně odložit ze závažných humanitárních důvodů, například existují-li závažné důvody k domněnce, že by předáním byl zjevně ohrožen život nebo zdraví podezřelého. Vystavující orgán je bezprostředně informován o každém takovém odložení a o jeho důvodech. K předání podezřelého dojde, jakmile zaniknou uvedené důvody, v den, na němž se shodly dotčené členské státy.	

Pozměňovací návrh 11
Čl. 22 odst. 1a (nový)

	1a. Předchozí ustanovení se použije i v případě, že evropský příkaz k výkonu dohledu podle čl. 6 odst. 2 písm. d) přikazuje podezřelému, aby se nevzdaloval z místa svého bydliště po celou dobu stanovenou v příkazu.

POSTUP

Název	Soudní kontrola v případě přípravných řízení mezi členskými státy
Referenční údaje	KOM(2006)0468 - C6-0328/2006 - 2006/0158(CNS)
Příslušný výbor	LIBE
Výbor, který zaujal stanovisko Datum oznámení na zasedání	JURI 12.10.2006
Navrhovatel Datum jmenování	Aloyzas Sakalas 24.10.2006
Projednání ve výboru	11.9.2007 3.10.2007
Datum přijetí	4.10.2007
Výsledek závěrečného hlasování	+: 24 –: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Katalin Lévai, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Gary Titley, Diana Wallis, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Náhradník(ci) přítomný(í) při závěrečném hlasování	Charlotte Cederschiöld, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, József Szájer, Jacques Toubon
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(í) při závěrečném hlasování	Genowefa Grabowska, Iles Braghetto, Michael Cashman, Lily Jacobs